

CEIP Condesa de Fenosa
PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
Lingua Castelá 2º

1	Índice paxinado	
2	Introdución e contexto	1
3	Vinculación entre obxectivos, secuencias e distribución temporal de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.	2
4	Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos	24
5	Procedemento para a avaliación inicial	24
6	Procedemento de avaliación continua	25
7	Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente	25
8	Indicadores de logro para avaliar a programación didáctica	26

Introdución e contexto:

O Ceip Condesa de Fenosa está situado no Barco de Valdeorras, no oriente ourensán, ocupando a cabeceira da comarca de Valdeorras. No concello, a actividade económica agrícola (viticultura) tradicional, veuse superada dende hai bastantes anos pola produción de lousa nas distintas canteiras dos concellos lindeiros e polo sector de servizos, contando cun Hospital Comarcal, Centros de estudos, Delegación de Facenda, Xulgados, etc...

A crise económica determinou a redución do número de alumnado inmigrante, que non hai moito tempo era relevante, e a aparición de carencias económicas no alumnado superando amplamente ás que había noutrora.

O centro educativo, tal e como reflicten os seus documentos, aposta definitivamente por varios eixos de traballo que se artellan ao redor do Equipo da Biblioteca, da Axenda 21, do Equipo de Normalización Lingüística e da promoción das TIC.

Así a promoción da lectura, a alfabetización en información, o compromiso ambiental, os hábitos saudables, a dotación en medios técnicos suficientes, a creación de recursos innovadores na nosa lingua, o coñecemento respecto e valoración do noso patrimonio cultural e o desenvolvemento dun espírito crítico, colaborativo e solidario son o cerne das actividades que se desenvolven dentro e fóra das nosas aulas.

Outro dos aspectos dignos de ter en conta é o da integración: o noso centro é o centro de referencia para a integración de alumnado con necesidades educativas específicas da comarca, e isto non por designación oficial, senón pola aposta decidida de todos os membros da comunidade educativa de promover a integración, convencidos de que é un factor necesario para crearmos unha sociedade máis xusta e solidaria, e ao tempo un elemento enriquecedor para todo o alumnado.

Así pois nas nosas aulas dispoñemos de medios tecnolóxicos, creamos recursos que compartimos na rede, promovemos o uso do noso idioma, fomentamos o respecto á natureza, establecemos lazos de solidariedade entre os membros da comunidade e de fóra dela, somos respectuosos con outras culturas, normalizamos e dinamizamos o noso idioma, valoramos as diferencias dentro dun trato equitativo, entendemos a diversidade como riqueza...

Pero non todo é perfecto, hai eivas no centro que pasan pola escaseza de profesorado, esgotadoras esixencias burocráticas que minguan o traballo educativo, nalgúns casos falla de apoio dende as familias...

En resumo o Ceip Condesa de Fenosa ten como obxectivo fundamental promover o desenvolvemento integral do seu alumnado, fomentando valores solidarios, de respecto e coidado do contorno natural e cultural, fomentando o traballo en equipo, colaborativo, no que se respecten as diferencias de cada quen... Nas verbas de A. Machado, queremos que os nosos alumnos e alumnas sexan, no bo sentido da palabra, bos.

Vinculación entre obxectivos, secuencias e organización temporal de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

Competencias Clave:

1º. Comunicación lingüística (CCL). – 2º. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT). – 3º. Competencia dixital (CD). – 4º. Aprender a aprender (CAA). – 5º. Competencias sociais e cívicas (CSC). – 6º. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE). – 7º. Conciencia e expresións culturais (CCEC).

Obxectivos:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Temas transversais:

Comprensión lectora, expresión oral, expresión escrita, comunicación audiovisual, TIC, emprendemento, educación cívica, valores (igualdade, equidade, resolución pacífica de conflitos, liberdade, non discriminación), seguridade viaria.

LINGUA CASTELÁ SEGUNDO								
1ª Avaliación								
Obx	Contidos	Crterios Av.	Estándares	Grao Consecución	CC	Elementos Transversais	Instrumentos Avaliación	Crterios cualificación (%)
BILOQUE 1.- COMUNICACIÓN ORAL FALAR E ESCRIBIR								
A c d e	B1.1. Estratexias e normas básicas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	Conta os seus sentimentos e vivencias.	CCL CAA CSC	Expresión oral	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
			LCB1.1.2. Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.	Respecta as normas básicas de comunicación oral	CCL CAA CSC	Expresión oralmente Educación cívica	Escala de observación Rexistro anecdótico	3
b e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	Utiliza de forma globala palabra e os xestos para expresarse.	CCL	Expresión oral	Escala de observación Rexistro anecdótico	3
			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel	Exprésase axeitamente segundo o seu nivel	CCL	Expresión oral	Escala de observación Rexistro anecdótico	3

a b e	B1.3. Participa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: ■ - diálogos ■ -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.	CCL ■CD ■CAA ■CSC ■CSIE E	Expresión oral	Escala de observación Registro anecdótico	3
b e	B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	Utiliza vocabulario axeitado a súa idade.	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación Registro anecdótico	2
			LCB1.4.2. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	Iniciase na identificación do significado das palabras polo seu contexto.	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación	2
b d e i	B1.5. Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.5.Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Comprende o sentido global dun texto oral de uso cotiá	CCL CAA	Expresión oral	Escala de observación Registro anecdótico	2
			LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos....	Diferencia distintos tipos de textos .	CCL CAA	Expresión escrita	Escala de observación Diario de clase	2
			LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	Responde preguntas relacionadas cun texto	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación Diario de clase	2
a d e i	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	LCB1.6.1. Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	Extrae a información máis relevante de reportaxes audiovisuais adaptados a súa idade.	CCL CD CAA	Expresión oral e escrita TIC	Escala de observación	5
			LCB1.6.2. Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación	Recoñece a idea principal de mensaxes procedentes dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSC	Comunicación audiovisual Comprensión lectora	Escala de observación	2

Programación Didáctica Ceip Condessa de Fenosa (O Barco de Valdeorras)

b e	B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7. Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	Reproduce textos orais e escritos sinxelos.	CCL CCA CCEC	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	2
b e	B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	Dramatiza pequenos textos coa entoación e volume axeitados.	CCL	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	3
b e	B1.9. Produción de textos orais breves e sinxelos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	B1.9. Producir textos orais breves, imitando modelos a atendendo á forma e a intención comunicativa.	LCB1.9.1. Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas....	Iniciase na elaboración de diversotexooos orais sinxelos	CCL CAA CSIEE	Expresión oral	Análise de producións Caderno	2
			LCB1.9.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	Fai un discurso oral de forma coherente	CCL CAA CSIEE	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	2
a d e m	B1.10. Uso dunha linguaxe non discriminatória e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatória e respectuosa coas diferenzas.	LCB1.10.1 Usa unha linguaxe non discriminatória e respectuosa coas diferenzas.	Usa unha linguaxe non discriminatória e respectuosa coas diferenzas.	CCL CAA CSIEE	Expresión oralmente Desenvolvemento da igualdade	Escala de observación Diario de clase	3
a b e	B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1 Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	Utiliza unha linguaxe afectiva para comunicarse.	CCL CAA CSC CSIEE	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	2
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER								
b e	B2.1. Lectura de distintos tipos de texto: próximos á súa experiencia.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil. LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos	LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	Le textos moi sinxelos con pronunciación axeitada.	CCL CAA	Expresión lectora Expresión oral	Escala de observación	3
			LCB2.1.2. Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	Le en silencio textos adaptados a súa idade en voz baixa	CCL	Expresión lectora	Escala de observación	2
e	B2.2. Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade utilizando a lectura como	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura	LCB2.2.1. Identifica o tema dun texto sinxelo	Identifica a idea principal dun texto adaptado a súa idade.	CCL CAA	Comprensión lectora	Escala de observación	3

	medio para ampliar o vocabulario.	como medio para ampliar o vocabulario.	LCB2.2.2. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	Diiferencia diistintos tipos de mensaxes.	CCL CAA	Expresión oral e escrita	Lista de cotexo Escala de observación	1
b e	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.	B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía	LCB2.3.1. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	Iniciase na utilización de coñecementos previos para entender textos novos.	CCL CAA	Comprensión lectora	Escala de observación	3
			LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	Fai hipótesis sobre o tema dun texto, a partir do título.	CCL CAA	Comprensión lectora	Escala de observación	2
			LCB2.3.3. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	Relaciona pquenos textos coas ilustracións	CCL CAA	Comprensión lectora.	Escala de observación	3
e	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	Dedicar momentos para a lectura	CCL	Expresión lectora	Escala de observación Registro anecdótico	2
			LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	Da a opinión sobre os seus gustos lectores	CCL	Expresión oral	Escala de observación Registro anecdótico	3
e i	B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.	B2.5. Usa, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	Iniciase na búsqueda de diferentes fontes bibliográficas.	CCL CD CAA	Autonomía	Escala de ccl Cscobservación	1
a b e	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	É coidados@ e organizad@ cos libros.	CCL CSC	Autonomía	Escala de observación	2
b e i	B2.10. Uso guiado das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento igualmente	B2.8. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e	LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	Iniciasena búsqueda de información nas novas tecnoloxías.	CCL CD CAA	TIC	Escala de observación Registro	2

	guiado, da información.	Comunicación para a procura da información.					anecdótico	
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIRB								
b e m	B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: con diferentes formatos (descriptivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos). B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación.	B3.1. Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos (descriptivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos, aplicando as regras ortográficas de nivel e coidando a presentación.	LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa) e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios...	Iniciase na escrita de textos sinxelos respectando normas básicas gramaticais e ortográficas.	CCL CD CAA	Expresión escrita	Análise de producións Caderno	2
			LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.	É autónomo na realización das tarefas e coída a súa presentación.	CCL CSC	Expresión escritasAutonomía	Análise de producións Análise do caderno	2
b e m	B3.5. Valoración da súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	É respectuoso coas súas producións e a dos seus compañeiros.	CCL CSC	Expresión escrita Educación cívica	Diario de clase Escala de observación	2
b e	B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases elementais con secuencia lineal. B3.8. Revisión e mellora do texto.	B3.3. Aplicar, de xeito guiado, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.3.1. Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.	Iniciase na utilización de borradores para a produción dos seus traballos.	Expresión escrita	Expresión escrita Emprendemento	Escala de observación Rúbrica	1,25
b e i	B3.9. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.4. Elaborar, de xeito guiado, proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda...	É quen de rexistrar os procesos das súas experiencias	CCL CAA	Expresión escritas Emprendemento	Escala de observación Análise de caderno Rúbrica	3
			LCB3.4.2. Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con	Ilustra textos sinxelos, relacionados co seu	CCL CD	Creatividade Comprensión	Análise de producións	0,5

			imaxes de carácter redundante co contido.	contido.	CAA	escrita	Análise de caderno	
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA								
b e	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos) Características e uso de cada clase de palabra. B4.3. Tempos verbais: presente, pasado e futuro.	B4.1. Aplicar os coñecementos gramaticais básicos sobre a estrutura da lingua, (categorías gramaticais), para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1. Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo.	Utiliza adecuadamente os artigos ,adxectivo, nome e verbo nos textos orais e escritos.	CCL	Expresión oral e escrita.	Escala de observación Análise de producións	1
			LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.	Utiliza correctamente os tempos verbais nos súas producións tanto orais como escritas.	CCL	Expresión oral e escrita.	Escala de observación Análise de producións	2
e	B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita.	Iniciase na utilización de sinónimos, antónimos e palabras polisémicas nas súas producións orais e escritas.	CCL	Expresión oral e escrita.	Escala de observación Análise de producións	2
b e	B4.6. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.	B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.3.1. Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	Iniciase na utilización de signos de puntuación e normas ortográficas básicas nos seus escritos	CCL	Expresión escrita	Escala de observación Análise de producións Caderno	1
b e	B4.7. Clases de nomes: comúns e propios. B4.8. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Iniciase na concordancia de grupos nominais.	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación Análise de producións	2
			LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas	Iniciase na utilización de signos de puntuación nos seus escritos.	CCL	Expresión escrita	Análise de producións	2
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA								
d e	B5.1. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal.	B5.1. Valorar textos como fonte de lecer e información.	LCB5.1.1. Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas	Interésase pola literaruea infantil	CCL CCEC	Expresión escrita e oral	Escala de observación	1

Programación Didáctica Ceip Condessa de Fenosa (O Barco de Valdeorras)

d e	B5.2. Lectura guiada e comentada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	B5.2. Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	LCB5.2.1. Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	Iniciase, con axuda, na lectura de textos literarios moi sinxelos e adaptados a súa idade.	CCL CAA CCEC	Lectura expresiva e comprensiva	Escala de observación	1
d e	B5.4 Valoración de recursos literarios.	B5.3. Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	Gústalle escoitar algúns recursos literarios adaptados a súa idade.	CCL CCEC	Expresión oral	Escala de observación	0,5
b e	B5.5 Creación de textos literarios en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	B5.5. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos e poemas.	LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	Iniciase na creación de pequenos textos literarios, con axuda.	CCL CAA CSIEE CCEC	Expresión escrita	Análise de producións	1
a b e	B5.6. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.6. Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade.	LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	É capaz de reproducir algúns textos orais moi sinxelos.	CCL	Expresión oral	Escala de observación	0,25
d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.7. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade.	LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	Iniciase na participación de pequenas dramatizacións.	CCL CAA CCEC CSC	Expresión oral Educación cívica	Escala de observación	0,25
d e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	B5.8. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	Iniciase na utilización da literatura como vehículo de comunicación.	CCL CSC CCEC	Criterio propio de valoración	Escala de observación	0,25

LINGUA CASTELÁ SEGUNDO

2ª Avaliación

Obx	Contidos	Criterios Av.	Estándares	Grao Consecución	CC	Elementos Transversais	Instrumentos Avaliación	Criterios cualificación (%)
BLOQUE 1.- COMUNICACIÓN ORAL, FALAR E ESCOITAR								

a c d e	B1.1. Estratexias e normas básicas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	Conta os seus sentimentos e vivencias.	CCL CAA CSC	Expresión oral	Escala de observación Registro anecdótico	2
			LCB1.1.2. Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.	Respecta as normas básicas de comunicación oral	CCL CAA CSC	Expresión oral Educación cívica	Escala de observación Registro anecdótico	3
b e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e intégrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	Utiliza de forma globala palabra e os xestos para expresarse.	CCL	Expresión oral	Escala de observación Registro anecdótico	3
			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel	Exprésase axeitadamente segundo o seu nivel	CCL	Expresión oral	Escala de observación Registro anecdótico	3
a b e	B1.3. Participa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: ■ - diálogos ■ -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE	Expresión oral	Escala de observación Registro anecdótico	3
b e	B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	Utiliza vocabulario axeitado a súa idade.	CCL	Expresión oral	Escala de observación Registro anecdótico	2
			LCB1.4.2. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	Iniciase na identificación do significado das palabras polo seu contexto.	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación	2
b d e i	B1.5. Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (produción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.5.Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe	LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Comprende o sentido global dun texto oral de uso cotiá	CCL CAA	Expresión oral	Escala de observación Registro anecdótico	2
			LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía moi	Diferencia distintos tipos	CCL	Expresión	Escala de	2

		(descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos....	de textos .	CAA	escrita	observación Diario de clase	
			LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	Responde preguntas relacionadas cun texto	CCL CAA	Expresión oral e escrita	Escala de observación Diario de clase	2
b d e i	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	LCB1.6.1. Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	Extrae a información máis relevante de reportaxes audiovisuais adaptados a súa idade.	CCL CD CAA	Expresión oral e escrita TIC	Escala de observación	3
			LCB1.6.2. Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación	Recoñece a idea principal de mensaxes procedentes dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSC	Comprensión lectora Comunicación audiovisual	Escala de observación	2
b e	B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7. Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	Reproduce textos orais e escritos sinxelos.	CCL CAA CCEC	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	2
b e	B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	Dramatiza pequenos textos coa entonación e volume axeitados.	CCL	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	3
b e	B1.9. Produción de textos orais breves e sinxelos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	B1.9. Producir textos orais breves, imitando modelos a atendendo á forma e a intención comunicativa.	LCB1.9.1. Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas....	Iniciase na elaboración de diversotexoos orais sinxelos	CCL CAA CSIEE	Expresión oral e escrita	Análise de producións Caderno	2
			LCB1.9.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	Fai un discurso oral de forma coherente	CCL CAA CSIEE	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	2
a d e m	B1.10. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LCB1.10.1 Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	Expresión oral Desenvolvem to da igualdade	Escala de observación Diario de clase	3

b e	B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	<ul style="list-style-type: none"> LCB1.11.1 Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión. 	Utiliza unha linguaxe afectiva para comunicarse	CCL CAA CSC CSIEE	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	2
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER								
b e	B2.1. Lectura de distintos tipos de texto: próximos á súa experiencia.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	Le textos moi sinxelos con pronunciación axeitada.	CCL	Expresión lectora	Escala de observación	3
			LCB2.1.2. Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	Le en silencio textos adaptados a súa idade en voz baixa	CCL	Expresión lectora	Escala de observación	2
e	B2.2. Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.1. Identifica o tema dun texto sinxelo 	Identifica a idea principal dun texto adaptado a súa idade.	CCL CAA	Comprensión lectora	Escala de observación	3
			<ul style="list-style-type: none"> LCB2.2.2. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 	Diiferencia diistintos tipos de mensaxes.	CCL CAA	Expresión oral e escrita	Lista de cotexo Escala de observación	1
b e	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.	B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	Iniciase na utilización de coñecementos previos para entender textos novos	CCL CAA	Comprensión lectora	Escala de observación	2
			LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	Fai hipótesis sobre o tema dun texto, a partir do título.	CCL CAA	Comprensión lectora	Escala de observación	2
			LCB2.3.3. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	Relaciona pquenos textos coas ilustracións	CCL CAA	Comprensión lectora	Escala de observación	3
e	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedicar, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	Dedicar momentos para a lectura	CCL	Comprensión lectora	Escala de observación Rexistro	2

	B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.						anecdótico	
			LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	Da a opinión sobre os seus gustos lectores	CCL	Expresión oral	Escala de observación Registro anecdótico	1
e i	B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.	B2.5. Usa, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	Iniciase na búsqueda de diferentes fontes bibliográficas.	CCL CD CAA	Autonomía	Escala de observación	0,25
a b e	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	▪ LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	É coidados@ e organizad@ cos libros.	CCL CSC	Autonomía	Escala de observación	2
a e	B2.9. Identificación das mensaxes transmitidas polo texto.	B2.7. Identifica, con axuda, a estrutura básica de diferentes textos lidos.	LCB2.7.1. Diferenza, con axuda, entre información e publicidade.	Iniciase na discriminación entre información e publicidade	CCL CAA CSC	Comprensión lectora	Escala de observación Lista de cotexo	2
			LCB2.7.2 Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	É quen de opinar, con axuda, sobre diferentes textos moi sinxelos.	CCL CAA CSC	Expresión oral Lectura comprensiva	Escala de observación Registro anecdótico	2
b e i	B2.10. Uso guiado das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento igualmente guiado, da información.	B2.8. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información.	LCB2.8.1.2 Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	Iniciase na búsqueda de información nas novas tecnoloxías.	CCL CD CAA	TIC	Escala de observación Registro anecdótico	2
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR								
b e m	B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: con diferentes formatos (descriptivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos).	B3.1. Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos (descriptivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e	LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa) e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos	Iniciase na escrita de textos sinxelos respectando normas básicas gramaticais e ortográficas.	CCL CD CAA	Expresión escrita	Análise de producións Caderno	2

	B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación.	prescritivos, aplicando as regras ortográficas de nivel e cuidando a presentación.	informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios...						
			LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.	autónomo na realización das tarefas e cuida a súa presentación.	CCL CAA	Expresión escrita Autonomía	Análise de producións Análise do caderno	2b	
b e m	B3.5. Valoración da súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	É respectuoso coas súas producións e a dos seus compañeiro	CCL CSC	Expresión escrita Educación cívica	Diario de clase Escala de observación	2	
b e	B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases elementais con secuencia lineal. B3.8. Revisión e mellora do texto.	B3.3. Aplicar, de xeito guiado, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.3.1. Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.	Iniciase na utilización de borradores para a produción dos seus traballos.	CCL CAA CSIEE	Expresión escrita Emprendemento	Escala de observación Rúbrica	1	
b e i	B3.9. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.4. Elaborar, de xeito guiado, proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda...	É quen de rexistrar os procesos das súas experiencias	CCL CAA	Expresión escrita Emprendemento	Escala de observación Análise de caderno Rúbrica	2	
			CB3.4.2. Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	Ilustra textos sinxelos, relacionados co seu contido.	CCL CD CAA	Creratividade Comprensión escrita	Análise de producións Análise de caderno	1,5	
e i	B3.10. Creación de textos utilizando as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado. B3.11. Produción de textos segundo o Plan de escritura do centro.	B3.5. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado para presentar as súas produción.	LCB3.5.1. Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.	Iniciase na utilización das novas tecnoloxías para escribir textos moi sinxelos	CCL CD CAA	TIC Expresión escrita	Escala de observación Análise de producións	1,5	
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA									
b e	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras(nome, verbo,	B4.1. Aplicar os coñecementos gramaticais básicos sobre a estrutura da	LCB4.1.1. Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo.	Utiliza adecuadamente os artigos ,adxectivo, nome e verbo nos textos	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación Análise de	1	

	adxectivo, pronomes, artigos) Características e uso de cada clase de palabra. B4.3. Tempos verbais: presente, pasado e futuro.	lingua, (categorías gramaticais), para favorecer unha comunicación máis eficaz.		orais e escritos.			produccións	
			LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.	Utiliza correctamente os tempos verbais nos súas producións tanto orais como	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación Análise de producións	3
e	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras(nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos) Características e uso de cada clase de palabra. B4.5. Recoñecemento dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	<ul style="list-style-type: none"> LCB4.2.1. Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita. 	Iniciase na utilización de sinónimos, antónimos e palabras polisémicas nas súas producións orais e escritas.	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación Análise de producións	1
			LCB4.2.2. Forma palabras compostas a partir de palabras simples.	Iniciase na composición de palabras compostas	CCL	Expresión escrita e oral	Escala de observación Análise de producións	3
b e	B4.7. Clases de nomes: comúns e propios. B4.8. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.3.1. Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	Iniciase na utilización de signos de puntuación e normas ortográficas básicas nos seus escritos	CCL	Expresión escrita	Escala de observación Análise de producións Caderno	1
b e	B4.7. Clases de nomes: comúns e propios. B4.8. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Iniciase na concordancia de grupos nominais.	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación Análise de producións	2
			LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas	Iniciase na utilización de signos de puntuación nos seus escritos.	CCL	Expresión escrita	Análise de producións	2
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA								
d e	B5.1. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal.	B5.1. Valorar textos como fonte de lecer e información.	LCB5.1.1. Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas	Interésase pola literaruea infantil	CCL CCEC	Expresión escrita e oral	Escala de observación	1

Programación Didáctica Ceip Condessa de Fenosa (O Barco de Valdeorras)

d e	B5.2. Lectura guiada e comentada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Identificación de recursos literarios	B5.2. Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	LCB5.2.1. Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	Iniciase, con axuda, na lectura de textos literarios moi sinxelos e adaptados a súa idade.	CCL CAA CCEC	Lectura expresiva e comprensiva	Escala de observación	1
d e	B5.4 Valoración de recursos literarios.	B5.3. Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	Gústalle escoitar algúns recursos literarios adaptados a súa idade.	CCL CCEC	Expresión oral	Escala de observación	0,5
b e	B5.5 Creación de textos literarios en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	B5.5. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos e poemas.	LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	Iniciase na creación de pequenos textos literarios, con axuda.	CCL CAA CSIEE CCEC	Expresión escrita	Análise de producións	1,5
a b e	B5.6. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.6. Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade.	LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	É capaz de reproducir algúns textos orais moi sinxelos.	CCL	Expresión oral	Escala de observación	0,25
d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.7. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade.	LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	Iniciase na participación de pequenas dramatizacións.	CCL CAA CCEC CSC	Expresión oral Educación cívica	Escala de observación	0,25
d e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	B5.8. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	Iniciase na utilización da literatura como vehículo de comunicación.	CCL CSC CCEC	Criterio propio de valoración	Escala de observación	0,25

LINGUA CASTELÁ SEGUNDO								
3ª Avaliación								
Obx	Contidos	Criterios Av.	Estándares	Grao Consecución	CC	Elementos Transversais	Instrumentos Avaliación	Criterios cualificación (%)
BILOQUE 1.- COMUNICACIÓN ORAL FALAR E ESCRIBIR								
a c d e	B1.1. Estratexias e normas básicas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais.	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra e a intervención dos e das demais.	LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións.	Conta os seus sentimentos e vivencias.	CCL CAA CSC	Expresión oral	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
			LCB1.1.2. Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas.	Respecta as normas básicas de comunicación oral	CCL CAA CSC	Expresión oral Educación cívica	Escala de observación Rexistro anecdótico	3
b e	B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e intégrala na produción propia.	LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	Utiliza de forma globala palabra e os xestos para expresarse.	CCL	Expresión oral	Escala de observación Rexistro anecdótico	3
			LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel	Exprésase axeitadamente segundo o seu nivel	CCL	Expresión oral	Escala de observación Rexistro anecdótico	3
a b e	B1.3. Participa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela.	B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula.	LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	Expresase de forma coherente en distintas situacións de comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE	Expresión oral	Escala de observación Rexistro anecdótico	3
b c	B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula.	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	Utiliza vocabulario axeitado a súa idade.	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
			LCB1.4.2. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	Iniciase na identificación do significado das palabras polo seu contexto.	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación	2

Programación Didáctica Ceip Condessa de Fenosa (O Barco de Valdeorras)

b d e i	B1.5. Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.5.Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Comprende o sentido global dun texto oral de uso cotiá	CCL CAA	Expresión oral	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
			LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos....	Diferencia distintos tipos de textos .	CCL CAA	Expresión escrita	Escala de observación Diario de clase	2
			LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	Responde preguntas relacionadas cun texto	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación Diario de clase	2
b d e i	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación.	LCB1.6.1. Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	Extrae a información máis relevante de reportaxes audiovisuais adaptados a súa idade.	CCL CD CAA	EXPRESIÓN ORAL E ESCRITA TIC	Escala de observación	1
			LCB1.6.2. Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación	Recoñece a idea principal de mensaxes procedentes dos medios de comunicación.	CCL CD CAA CSC	Comprensión lectora Comunicación audiovisual	Escala de observación	2
b e	B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7. Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses.	LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	Reproduce textos orais e escritos sinxelos.	CCL CAA CCEC	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	2
b e	B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís.	LCB1.8.1. Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática.	Dramatiza pequenos textos coa entonación e volume axeitados.	CCL	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	3
b e	B1.9. Produción de textos orais breves e sinxelos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	B1.9. Producir textos orais breves, imitando modelos a atendendo á forma e a intención comunicativa.	LCB1.9.1. Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas....	Iniciase na elaboración de diversotexooos orais sinxelos	CCL CAA CSIEE	Expresión oral e escrita	Análise de producións Caderno	2
			LCB1.9.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	Fai un discurso oral de forma coherente	CCL CAA CSIE	Expresión oral e escrita	Escala de observación Diario de clase	2

a d e m	B1.10. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LCB1.10.1 Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	CCL CSC	Expresión oral Desenvolvem to da igualdade	Escala de observación Diario de clase	3
a b e	B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	LCB1.11.1 Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	Utiliza unha linguaxe afectiva para comunicarse	CCL CAA CSC CSIEE	Expresión oral	Escala de observación Diario de clase	2
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER								
b e	B2.1. Lectura de distintos tipos de texto: próximos á súa experiencia.	B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil.	LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	Le textos moi sinxelos con pronunciación axeitada.	CCL	Expresión lectora	Escala de observación	3
			LCB2.1.2. Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	Le en silencio textos adaptados a súa idade en voz baixa	CCL	Expresión lectora	Escala de observación	2
e	B2.2. Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	LCB2.2.1. Identifica o tema dun texto sinxelo	Identifica a idea principal dun texto adaptado a súa idade.	CCL CAA	Comprensión lectora	Escala de observación	3
			LCB2.2.2. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	Diiferencia diistintos tipos de mensaxes.	CCL CAA	Expresión oral e escrita	Lista de cotexo Escala de observación	1
b e	B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da	B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía.	LCB2.3.1. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	Iniciase na utilización de coñecementos previos para entender textos novos	CCL CAA	Comprensión lectora	Escala de observación	1
			LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	Fai hipótesis sobre o tema dun texto, a partir do título.	CCL CAA	Comprensión lectora	Escala de observación	2

	tipoloxía textual.		LCB2.3.3. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	Relaciona pquenos textos coas ilustracións	CCL CAA	Comprensión lectora	Escala de observación	3
e	B2.4. Gusto pola lectura. B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos.	LCB2.4.1. Dedita, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria.	Dedita momentos para a lectura	CCL	Comprensión lectora	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
			LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras.	Da a opinión sobre os seus gustos lectores	CCL	Expresión oral	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
e i	B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.	B2.5. Usa, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses.	LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese.	Iniciase na búsqueda de diferentes fontes bibliográficas.	CCL CD CSC	Autonomía	Escala de observación	0,25
a b e	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia.	▪ LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	É coidados@ e organizad@ cos libros.	CCL CSC	Autonomía	Escala de observación	2
a e	B2.9. Identificación das mensaxes transmitidas polo texto.	B2.7. Identifica, con axuda, a estrutura básica de diferentes textos lidos.	LCB2.7.2. Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	É quen de opinar, con axuda, sobre diferentes textos moi sinxelos.	CCL CAA CSC	Expresión oral Lectura comprensiva	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
b e i	B2.10. Uso guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento igualmente guiado, da información.	B2.8. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información.	LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información.	Iniciasena búsqueda de información nas novas tecnoloxías.	CCL CD CAA	TIC	Escala de observación Rexistro anecdótico	2
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR								
b e m	B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos,	B3.1. Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas	LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa)e respectando as normas gramaticais e	Iniciase na escrita de textos sinxelos respectando normas básicas gramaticais e ortográficas.	CCL CD CAA	Expresión escrita	Análise de producións Caderno	2

	literarios e prescritivos). B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. B3.3. Aplicación das normas ortográficas axeitadas ao nivel. B3.4. Produción de textos segundo o Plan de escritura do centro.	(informativos, literarios e prescritivos, aplicando as regras ortográficas de nivel e cuidando a presentación	ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios... LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc.	autónomo na realización das tarefas e cuida a súa presentación.	CCL CAA	Expresión escrita Autonomía	Análise de producións Análise do caderno	2
B e m	B3.5. Valoración da súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	É respectuoso coas súas producións e a dos seus compañeiro	CCL CSC	Expresión escrita Educación cívica	Diario de clase Escala de observación	2
b e	B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases elementais con secuencia lineal. B3.8. Revisión e mellora do texto.	B3.3. Aplicar, de xeito guiado, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura.	LCB3.3.1. Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar.	Iniciase na utilización de borradores para a produción dos seus traballos.	CCL CAA CSIEE	Expresión escrita Emprendemento	Escala de observación Rúbrica	0,75
b e i	B3.9. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	B3.4. Elaborar, de xeito guiado, proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área.	LCB3.4.1. Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda... LCB3.4.2. Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido.	É quen de rexistrar os procesos das súas experiencias Ilustra textos sinxelos, relacionados co seu contido.	CCL CAA	Expresión escrita Emprendemento	Escala de observación Análise de caderno Rúbrica	1 1
e i	B3.10. Creación de textos utilizando as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado. B3.11. Produción de textos segundo o Plan de escritura do centro.	B3.5. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado para presentar as súas produción.	LCB3.5.6. Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos.	Iniciase na utilización das novas tecnoloxías para escribir textos moi sinxelos	CCL CD CAA	TIC Expresión escrita	Escala de observación Análise de producións	1,5
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA								
b e	B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas	B4.1. Aplicar os coñecementos gramaticais	LCB4.1.1. Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome,	Utiliza adecuadamente os artigos ,adjectivo,	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación	1

	clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos) Características e uso de cada clase de palabra. B4.3. Tempos verbais: presente, pasado e futuro.	básicos sobre a estrutura da lingua, (categorías gramaticais), para favorecer unha comunicación máis eficaz.	artigo, adxectivo, verbo. LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos.	nome e verbo nos textos orais e escritos.			Análise de producións	
				Utiliza correctamente os tempos verbais nos súas producións tanto orais como	CCL	Expresión oral e escrita	Escala de observación Análise de producións	1
e	B4.5. Recoñecemento dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.3. Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples.	Diferencia o suxeito do predicado en oracións moi sinxelas	CCL	Expresión escrita	Escala de observación Lista de cotexo	2
b e	B4.6. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.	B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.3.1. Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	Iniciase na utilización de signos de puntuación e normas ortográficas básicas nos seus escritos	CCL	Expresión escrita	Escala de observación Análise de producións Caderno	1
b e	B4.7. Clases de nomes: comúns e propios. B4.8. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita. LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas LCB4.4.3. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	Iniciase na concordancia de grupos nominais. Iniciase na utilización de signos de puntuación nos seus escritos.	CCL CCL	Expresión oral e escrita Expresión escrita	Escala de observación Análise de producións Análise de producións	2 2
e i	B4.9. Utilización do material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	▪ LCB4.5.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	Coñece algúns programas educativos dixitais e tenta usalos	CCL CD CAA	TIC	Escala de observación Lista de cotexo	3
d e o	B4.10. Identificación das variedades da lingua na nosa comunidade autónoma. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	B4.6. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	Iniciase na comparación (con axuda) de algúns aspectos das linguas que coñece.	CCL CAA	Expresión escrita	Escala de observación	3

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA								
d e	B5.1. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal.	B5.1. Valorar textos como fonte de lecer e información	LCB5.1.1. Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas	Interésase pola literaruea infantil	CCL CCEC	Expresión escrita e oral	Escala de observación	1
e e	B5.2. Lectura guiada e comentada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Identificación de recursos literarios.	B5.2. Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar.	LCB5.2.1. Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	Iniciase, con axuda, na lectura de textos literarios moi sinxelos e adaptados a súa idade.	CCL CAA CCEC	Lectura expresiva e comprensiva	Escala de observación	1
			LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)	Iniciase na interpretación da linguaxe figurada, con axuda.	CCL CAA	Expresión escrita	Escala de observación	0,75
d e	B5.4 Valoración de recursos literarios.	B5.3. Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	▪ LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	Gústalle escoitar algúns recursos literarios adaptados a súa idade.	CCL CCEC	Expresión oral	Escala de observación	0,5
d e	B5.5 Creación de textos literarios en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	B5.5. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos e poemas.	LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	Iniciase na creación de pequenos textos literarios, con axuda.	CCL CAA CSIEE CCEC	Expresión escrita	Análise de producións	1,5
a b e	B5.6. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	B5.6. Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade.	LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas.	É capaz de reproducir algúns textos orais moi sinxelos.	CCL	Expresión oral	Escala de observación	0,25
d e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.7. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade.	LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	Iniciase na participación de pequenas dramatizacións.	CCL CSC CCEC CAA	Expresión oral Educación cívica	Escala de observación	0,25
d e o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	B5.8. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	Iniciase na utilización da literatura como vehículo de comunicación.	CCL CSC CCEC	Criterio propio de valoración	Escala de observación	0,25

Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos.

A metodoloxía que se vai empregar procurará unha aprendizaxe significativa, dándolle ao labor didáctico un enfoque globalizador, e na medida das posibilidades lúdico e motivador. Poñeremos especial atención nun trato individualizado, respectando as peculiaridades de cada neno, atendendo aos seus ritmos de aprendizaxe e aos seus intereses persoais.

Promoveremos un enfoque interdisciplinar das materias e unha aprendizaxe activa, na que o alumno sexa quen de construír a súa propia aprendizaxe, que se desenvolverá nun ambiente que promoverá o traballo cooperativo, fomentando a aprendizaxe entre iguais.

O desenvolvemento de proxectos en torno as materias de estudo serán promovidos como elementos enriquecedores e altamente motivadores e por ser o xeito de afianzar as competencias clave.

Se tentará que as tarefas que se desenvolvan vaian orientadas á resolución de problemas da vida real.

Na medida das posibilidades se empregarán recursos da rede e as achegas que as TIC fan ao mundo escolar, conscientes de que ese será o mundo no que se moverán os nosos alumnos. Daquela tentaremos desenvolver un espírito crítico con respecto delas, explotando as súas posibilidades pero facendo un uso axeitado e seguro das mesmas.

Atenderemos aos distintos ritmos de aprendizaxe do alumnado, e promoveremos unha educación inclusiva.

A lectura e a súa promoción terá un tratamento específico dentro da aula.

Procedemento para a avaliación inicial.

Como primeiro paso se analizarán as actas finais do curso anterior do grupo de alumnos e os informes individualizados dos mesmos.

A comezo do curso se realizarán probas no marco da primeira quincena de clases, durante o mes de setembro, para avaliar o estado dos coñecementos do alumnado e marcarnos o punto de partida do noso traballo. Estas probas se farán tendo en conta os estándares do curso anterior.

Os instrumentos de avaliación serán fundamentalmente listaxes de control e listas de verificación, e a análise da actividade desenvolvida na aula.

Recollidos os datos da avaliación inicial se determinarán aqueles estándares que requiran dun tratamento máis intenso de cara a garantir un aproveitamento axeitado do curso.

Procedemento de avaliación continua.

Como se desprende dos instrumentos de avaliación que se mostran na programación do curso, a avaliación que se vai desenvolver é fundamentalmente a observación das realizacións do alumnado no desenvolvemento normal da clase, ao través da análise das súas producións, do seu caderno de clase... Tamén se empregarán rúbricas, listas de observación e de verificación para valorar a actividade que desenvolva nas propostas de traballo que se fagan na aula.

Durante o curso se realizarán 3 avaliacións correspondentes aos tres trimestres do ano académico, nas que se valorará a adquisición das competencias clave e o nivel de logro. Nas sesións de avaliación se tomarán medidas para o reforzo educativo daqueles alumnos/as que non acaden un desempeño axeitado.

Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.

Empregaremos ao remate do proceso a seguinte táboa para valorar o proceso de ensino e a práctica docente:

	1	2	3	4
Deseño distintas actividades de aprendizaxe para o logro de cada un dos obxectivos				
Motivo aos meus alumnos comunicándolles os obxectivos que quero acadar e a finalidade das actividades, partindo dos seus coñecementos previos.				
Relaciono os contidos con situacións reais, informándolles da utilidade e creando expectativas				
Emprego metodoloxías que favorezan o desenvolvemento dunha actitude positiva do alumno e que teña en conta os seus intereses				
Propoño actividades que favorecen a aprendizaxe autónoma				
Cando comezamos unha actividade nova os alumnos coñecen os obxectivos e competencias que se queren desenvolver, as diferentes actividades a realizar e como se lles vai avaliar.				
As actividades que propoño están relacionadas con situacións da vida real				
En función das características de cada alumno suscito tarefas e logros diferentes				
Propoño metodoloxías diversas				

Tamén valoraremos aspectos organizativos sobre o emprego de materiais e distribución do grupo clase

Como organizo o grupo clase (expresado en porcentaxe de tempo)		%
	Traballo individual	
	Parellas	
	Pequeno grupo	
Gran grupo		
Emprego recursos e materiais variados para a aprendizaxe		
Dou pautas de actuación ás familias para que traballen na casa consonte a metodoloxía seguida na clase.		

Indicadores de logro para avaliar a programación didáctica.

Valoraremos a adecuación de obxectivos, contidos e criterios de avaliación á realidade do alumnado.

Comprobaremos se as avaliacións das materias inclúen o grao de desenvolvemento das competencias básicas, se a metodoloxía empregada é coherente cos obxectivos previstos, se se aplicaron as medidas de atención á diversidade de forma axeitada, e se as aprendizaxes do alumnado con relación ao previsto están axustadas.

Comprobaremos se o grao de desenvolvemento das programacións docentes foi suficiente e se a coordinación entre o profesorado se considera que cumpre as expectativas iniciais.

Con todos estes datos poderemos avaliar globalmente todo o proceso

Para valorarmos a nosa propia programación e acometer as reformas necesarias co fin de melloralas, usaremos como ferramenta esta lista de valoración:

Aspectos da revisión, avaliación e modificación da programación	1	2	3	4
Organizáronse os estándares en relación ás distintas unidades de programación.				
Definíronse axeitadamente os indicadores de logro dos estándares.				

Determináronse os estándares imprescindibles				
Están correctamente asociados estándares, instrumentos de avaliación e indicadores de logro.				
Deseñouse a avaliación inicial e definiuse que facer cos seus resultados				
Medidas de atención á diversidade: Tívoise en conta medidas xerais de intervención educativa				
Medidas de atención á diversidade: Contempláronse medidas para alumnado con neae				
Medidas de atención á diversidade: Fixéronse ACs no caso de estar autorizada				
Medidas de atención á diversidade: Atendeuse axeitadamente ao alumnado con sobredotación				
Definíronse programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación vinculados aos estándares				
Avaliouse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación.				
Hai estratexias de promoción da lectura e da escritura				
Hai estratexias para inserir as TIC no proceso de ensino				
Aplícase a metodoloxía didáctica acordada.				
As tarefas están vinculadas a situacións reais, significativas e motivadoras para o alumnado				
Cada instrumento de avaliación se relaciona cos estándares de aprendizaxe.				
Hai procedementos e instrumentos de avaliación variados				
Os estándares imprescindibles están identificados				

Programación Didáctica Ceip Condessa de Fenosa (O Barco de Valdeorras)

Hai información de abonda ás familias e ao alumnado de estándares imprescindibles, criterios de cualificación				
Análise dos resultados das avaliacións individualizadas				
Coordinación entre o equipo didáctico				
Coordinación do profesorado a nivel vertical: outros cursos e etapas				
Tratamento preciso dos temas transversais				
Actividades extraescolares e complementarias				